

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.1.257/2022/8.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Bartkó Levente, a tanács elnöke
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, előadó bíró
Molnár Ferencné dr., bíró
Dr. Hornyák Szabolcs János, bíró
Dr. Varga Eszter, bíró

Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2023. szeptember 12.
Az ügy tárgya: rablás büntette és más bűncselekmény
Terhelt(ek): II. rendű

Első fok: Keszthelyi Járásbíróság, 9.B.100/2018/34., ítélet,
tárgyalás, 2018. december 6.
Másodfok: Zalaegerszegi Törvényszék, Bf.42/2019/12., ítélet,
nyilvános ülés, 2019. július 2.

Az indítvány előterjesztője: a II. rendű terhelt
Az indítvány iránya: a II. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a rablás büntette és más bűncselekmény miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a II. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Keszthelyi Járásbíróság 9.B.100/2018/34. számú és a Zalaegerszegi Törvényszék Bf.42/2019/12. számú ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Keszthelyi Járásbíróság a 2018. december 6. napján kihirdetett 9.B.100/2018/34. számú ítéletével a II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett rablás büntetében [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés c) pont] és társtettesként elkövetett súlyos testi sértés büntetében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés]. Ezért a II. rendű terheltet halmazati büntetésül 6 év 9 hónap fegyház fokozatú szabadságvesztés büntetésre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a II. rendű terhelt által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, vagyonelkobzásról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Védelmi fellebbezés alapján eljárva a Zalaegerszegi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2019. július 2. napján kihirdetett Bf.42/2019/12. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet a II. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta. A II. rendű terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 5 év 9 hónapra enyhítette, valamint a II. rendű terheltet terhelő bűnügyi költség összegét pontosította. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

[3] A Kúria a 2021. október 6. napján meghozott Bfv.II.554/2021/6. számú ítéletében a jelen büntetőügy I. rendű terheltje által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Keszthelyi Járásbíróság 9.B.100/2018/34. számú, valamint a Zalaegerszegi Törvényszék mint másodfokú bíróság Bf.42/2019/12. számú ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta: az I. rendű terhelt erőszakos vagyon elleni bűncselekményét rablás büntetéként minősítette [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont], a vele szemben kiszabott halmazati büntetést, így a 6 év 9 hónap fegyház fokozatú szabadságvesztést 5 év 10 hónap szabadságvesztésre, valamint a 7 év közügyektől eltiltást 6 évre enyhítette, a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg. Egyebekben a megtámadott határozatot az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

II.

[4] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a II. rendű terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a kiszabott büntetés mérséklése érdekében.

[5] Indokai szerint a Kúria – az I. rendű terhelt tekintetében meghozott – Bfv.II.554/2021/6. számú ítéletére tekintettel szükséges a vele szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés enyhítése.

[6] A Legfőbb Ügyészség BF.1375/2022/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt nem tartotta alaposnak.

[7] Kifejtette, hogy téves minősítés miatt akkor van helye felülvizsgálatnak, ha az eljáró bíróság annak következtében törvénysértő büntetést szabott ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmazott. Amennyiben a minősítésbeli tévedés következtében az alkalmazott joghátrány nem válik törvénysértővé, a felülvizsgálati indítvány nem vezethet eredményre. A kiszabott büntetés a téves minősítés következtében akkor törvénysértő, ha annak neme vagy mértéke a Btk. valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik, ugyanakkor a kiszabott büntetés kisebb megváltoztatandósága a büntetést nem teszi sem törvénysértővé, sem pedig eltúlzottan súlyossá.

[8] Mindezek alapján az ügyészség indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatot a II. rendű terhelt vonatkozásában hatályában tartsa fenn.

III.

[9] A II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa nem alapos.

[10] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben jogi – nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[11] A Kúria a jogerős ügydöntő határozatot – az eljárási szabálysértések kivételével – csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében, és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül [Be. 659. § (5) bekezdés].

[12] A Be. 659. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[13] A Be. 648. § a) pontja szerint a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt.

[14] A II. rendű terhelt indítványában a Kúria Bfv.II.554/2021/6. számú ítéletében foglaltakra hivatkozva tartotta törvénysértőnek a vele szemben kiszabott szabadságvesztést. A Kúria ezen döntése értelmében ugyanis a II. rendű terhelt társának, az I. rendű terheltnek a rablási cselekménye nem a jogerős ítélet szerinti rablás minősített esetét, hanem annak alapesetét valósította meg, ezért a Kúria enyhítette az I. rendű terhelttel szemben kiszabott büntetést. Ekként a felülvizsgálati indítvány a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont első fordulata alapján előterjesztett, az indítvány tartalmában ennek megfelelő.

[15] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja értelmében a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést. A b) pont első fordulata szerinti felülvizsgálati ok akkor valósul meg, ha a terheltnek a jogerős ítéleti tényállásban rögzített magatartása a Btk. Különös Részeinek nem a bíróság jogerős ítéletében megjelölt, hanem más rendelkezését

meríti ki, és ennek következtében a kiszabott büntetés – a helyes minősítés alapulvételével – törvénysértő.

[16] A törvénysértő minősítés ekként nem önmagában felülvizsgálati ok, hanem abban az esetben, ha a törvénysértő minősítéshez törvénysértő bünteteskiszabás is kapcsolódik.

[17] A kiszabott büntetés akkor tekinthető törvénysértőnek, ha annak neme vagy mértéke a Btk. valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik, így a bűncselekmény minősítéséhez kapcsolódó büntetési tételkeret megsértésével kiszabott, avagy az irányadó büntetési tételkereten belüli ugyan, de az anyagi jogszabálysértés kiküszöbölése mellett tartamában eltúlzottan súlyos, vagy eltúlzottan enyhe.

[18] Ekként kétségtelen, hogy felülvizsgálati eljárásban megállapított törvénysértő minősítés esetén a büntetés abban az esetben is lehet törvénysértő, ha a törvényes minősítésnek megfelelő büntetési tétel keretei között került kiszabásra (BH 2011.97.). A Be. 649. § (1) bekezdés b) pontja esetében – a 2018. július 1. napját megelőző, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényhez hasonlóan – a Be. nem tartalmaz a büntetőeljárásról szóló, 2003. június 30. napjáig hatályos 1973. évi I. törvény 284. § (2) bekezdése szerinti szabályt, ami kizárta a felülvizsgálatot, ha a büntetést a törvényes minősítésnek megfelelő büntetési tétel keretei között szabták ki.

[19] Ez azt jelenti, hogy a téves minősítést kifogásoló, és egyben a kiszabott büntetést is sérelmező felülvizsgálati indítvány esetében a felülvizsgálat nem kizárt pusztán azért, mert a kiszabott büntetés a helyes minősítés szerint is az arra vonatkozó törvényes büntetési tételkeretek közé esik.

[20] Következésképpen, ha a minősítés valóban törvénysértő, akkor mindig vizsgálni kell, hogy a kiszabott büntetés – a helyes minősítéshez képest – törvényes-e. Ez – éppen a korábbi törvényi rendelkezés elhagyása folytán – azt jelenti, hogy a Kúriának az új minősítéshez képest vizsgálnia kell az adott büntetés kiszabásának valamennyi törvényi feltételét; nem elegendő tehát önmagában arra szorítkozni, hogy a téves minősítés alapján kiszabott büntetés a helyes minősítéshez tartozó törvényi kereten belüli-e. A Be. szerinti szabályozás értelme éppen az, hogy a törvénysértő minősítés esetében akkor is szükséges a kiszabott büntetés vizsgálata, ha az a helyes minősítésnek megfelelő büntetési tétel keretén belüli, és a vizsgálat eredményétől függ, hogy a kiszabott büntetés is törvénysértővé vált-e, eltúlzottan súlyos, vagy eltúlzottan enyhe.

[21] Jelen ügyben a bíróság a II. rendű terheltet társtettesként elkövetett rablás büntette [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés c) pont] és társtettesként elkövetett testi sértés büntette [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] miatt halmazati büntetésül 5 év 9 hónap szabadságvesztés büntetésre ítélte.

[22] A Kúria Bfv.II.554/2021/6. számú ítéletében a II. rendű terhelt társával szemben felülvizsgálatban megállapított, a Btk. 365. § (1) bekezdés a) pontja szerinti rablás büntette két évtől nyolc évig, míg a Btk. 164. § (1) és (3) bekezdés szerinti testi sértés büntette három évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel büntethető.

[23] Ha a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények közül legalább kettő határozott ideig tartó szabadságvesztéssel büntetendő, a büntetési tétel felső határa a legmagasabb büntetési tétel felével emelkedik, de nem érheti el az egyes bűncselekményekre megállapított büntetési tételek felső határának együttes tartamát [Btk. 81. § (3) bekezdés].

[24] Ekként a helyes minősítés alapján, a halmazati büntetésre vonatkozó szabályokra tekintettel a II. rendű terhelttel szemben kiszabható büntetés tartama két évtől tizenegy évig terjedő (de azt el nem érő) szabadságvesztés, a középérték pedig hat év hat hónap lenne.

[25] Felülvizsgálatban a jogerős ítélet belső arányossága vizsgálatának nincs helye, kizárólag azt kell és lehetséges figyelembe venni, hogy a törvényes minősítés mellett a kiszabott büntetés a felülvizsgálat adott alanyi jogosultjával – így a II. rendű terhelttel – szemben törvényes vagy sem.

[26] Ehhez képest viszont a többszörös bűnismétlő II. rendű terhelttel szemben a jogerős ítélettel kiszabott, a középértéket el nem érő 5 év 9 hónap szabadságvesztés büntetés, miként a 7 év közügyektől eltiltás nem eltúlzott, nem törvénysértő.

[27] Ekként a Kúria – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a megtámadott határozatot a Be. 662. § (1) bekezdése alapján a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

IV.

[28] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[29] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételt előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2023. szeptember 12.

Dr. Bartkó Levente s.k. a tanács elnöke, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
bírószági ügyintéző